

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 115g/2018

privind excepția de neconstituționalitate
a Hotărârii Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009
privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 4 iulie 2008
cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public

CHIȘINĂU

6 septembrie 2018

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 115G/2018
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A HOTĂRĂRII
GUVERNULUI NR. 201 DIN 11 MARTIE 2009 PRIVIND PUNEREA ÎN APLICARE A
PREVEDERILOR LEGII NR. 158 DIN 4 IULIE 2008 CU PRIVIRE LA FUNCȚIA
PUBLICĂ ȘI STATUTUL FUNCȚIONARULUI PUBLIC

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Igor DOLEA,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 13 august 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 6 septembrie 2018 în camera de consiliu,

Prezintă următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, ridicată de către dl Gheorghe Sorici, parte în dosarul nr. 2-579/17, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 13 august 2018 de către dna judecător Nadejda Mazur de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin ordinul Inspectoratului General al Poliției (I.G.P.) nr. 649 din 1 septembrie 2015, dl Gheorghe Sorici a fost numit în funcția de ofițer de urmărire penală în Secția urmărire penală a Inspectoratului de poliție Botanica al Direcției de poliție a municipiului Chișinău.

4. În baza dispoziției I.G.P. nr. 34/3-289 din 2 septembrie 2015, dl Gheorghe Sorici a fost delegat la cursurile de formare profesională inițială în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne (M.A.I.), pentru perioada 7 septembrie 2015 - 11 decembrie 2015.

5. Pe 7 septembrie 2015, dl Gheorghe Sorici a semnat angajamentul nr. 836 al funcționarului public, inclusiv cu statut special, ca după absolvirea cursurilor menționate (cu o durată de 96 zile) să lucreze în cadrul M.A.I. o perioadă de doi ani. Totodată, s-a convenit că în cazul în care acesta nu va mai lucra în cadrul M.A.I. după absolvirea cursului

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 115G/2018
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A HOTĂRĂRII
GUVERNULUI NR. 201 DIN 11 MARTIE 2009 PRIVIND PUNEREA ÎN APLICARE A
PREVEDERILOR LEGII NR. 158 DIN 4 IULIE 2008 CU PRIVIRE LA FUNCȚIA
PUBLICĂ ȘI STATUTUL FUNCȚIONARULUI PUBLIC

întreaga perioadă specificată în angajament ori dacă nu va absolvi cursul, din vina sa, va restitui către M.A.I. cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, în condițiile legii.

6. Prin ordinul I.G.P. nr. 586 din 7 noiembrie 2016, în conformitate cu articolul 47 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, a fost încetat serviciul și contractul individual de muncă cu dl Gheorghe Sorici, la cererea acestuia din urmă.

7. Pe 1 martie 2017, I.G.P. a formulat o cerere împotriva dlui Gheorghe Sorici în fața Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat încasarea sumei de 16 216,21 de lei, sumă care reprezintă salariul pe care dl Gheorghe Sorici l-a primit în perioada cursurilor de 90 de zile la care a participat în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a M.A.I. din contul angajatorului.

8. Pe 8 august 2018, în cadrul ședinței de judecată, dl Gheorghe Sorici a ridicat excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

9. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din aceeași dată, s-a dispus trimiterea unei sesizări la Curtea Constituțională, în vederea soluționării excepției de neconstituționalitate.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 35 Dreptul la învățătură

„[...]

(4) Învățământul de stat este gratuit.

[...]

(7) Învățământul liceal, profesional și cel superior de stat este egal accesibil tuturor, pe bază de merit.

[...]”

Articolul 43 Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

[...]

(4) Dreptul la negocieri în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate.”

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 115G/2018
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A HOTĂRĂRII
GUVERNULUI NR. 201 DIN 11 MARTIE 2009 PRIVIND PUNEREA ÎN APLICARE A
PREVEDERILOR LEGII NR. 158 DIN 4 IULIE 2008 CU PRIVIRE LA FUNCȚIA
PUBLICĂ ȘI STATUTUL FUNCȚIONARULUI PUBLIC

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„[...]

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

[...]”

Articolul 102

Actele Guvernului

„[...]

2) Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor.

[...]”

11. Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public sunt următoarele:

„În scopul executării prevederilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.230-232, art.840), Guvernul hotărăște:

1. Se aprobă:

Regulamentul cu privire la ocuparea funcției publice prin concurs, conform anexei nr. 1;

Regulamentul cu privire la perioada de probă pentru funcționarul public debutant, conform anexei nr. 2;

Modelul și componentele fișei postului și Metodologia cu privire la elaborarea, coordonarea și aprobarea fișei postului, conform anexei nr. 3;

Regulile privind desfășurarea muncii prin cumul a funcționarului public, conform anexei nr. 4;

Formularul-tip al statului de personal și Metodologia cu privire la completarea și avizarea statului de personal, conform anexei nr. 5;

Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, conform anexei nr. 6;

Regulamentul cu privire la comisia de disciplină, conform anexei nr. 7;

Regulamentul cu privire la evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarului public, conform anexei nr. 8;

Regulamentul-cadru al subdiviziunii resurse umane din autoritatea publică, conform anexei nr. 9;

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 115G/2018
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A HOTĂRĂRII
GUVERNULUI NR. 201 DIN 11 MARTIE 2009 PRIVIND PUNEREA ÎN APLICARE A
PREVEDERILOR LEGII NR. 158 DIN 4 IULIE 2008 CU PRIVIRE LA FUNCȚIA
PUBLICĂ ȘI STATUTUL FUNCȚIONARULUI PUBLIC

Regulamentul cu privire la dezvoltarea profesională continuă a funcționarilor publici, conform anexei nr. 10;

Instrucțiunea cu privire la gestionarea dosarului personal al funcționarului public, conform anexei nr. 11.

2. Cancelaria de Stat va acorda asistență metodologică autorităților publice în aplicarea prevederilor cadrului normativ respectiv.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că, prin aprobarea Hotărârii nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Guvernul și-a depășit atribuțiile prevăzute la articolul 102 alin. (2) din Constituție, deoarece actul normativ nu conține o clauză de adoptare care ar indica legea în baza căreia a fost adoptat.

13. De asemenea, autorul excepției menționează că prin obligarea funcționarului public de a restitui cheltuielile suportate de autoritatea publică pentru cursurile de formare profesională, în cazul nerespectării obligațiilor asumate prin angajamentul semnat adițional la contract, se încalcă prevederile articolului 35 alin. (4) din Constituție, care stabilesc că învățământul este gratuit.

14. Autorul excepției mai pretinde că dispozițiile criticate încalcă dreptul la muncă, prevăzut de articolul 43 alin. (1) din Constituție, prin faptul că obligă funcționarul public să muncească pentru autoritatea publică cel puțin doi ani contra voinței sale, fără posibilitatea de a-și alege un alt loc de muncă.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității hotărârilor Guvernului, în prezenta cauză a Hotărârii Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl Gheorghe Sorici, parte în dosarul nr. 2-579/17, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru. Sesizarea este formulată de către un subiect abilitat cu acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 115G/2018
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A HOTĂRĂRII
GUVERNULUI NR. 201 DIN 11 MARTIE 2009 PRIVIND PUNEREA ÎN APLICARE A
PREVEDERILOR LEGII NR. 158 DIN 4 IULIE 2008 CU PRIVIRE LA FUNCȚIA
PUBLICĂ ȘI STATUTUL FUNCȚIONARULUI PUBLIC

18. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, deși autorul contestă Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public în ansamblul său, criticile acestuia se referă doar la prevederile care reglementează încheierea angajamentului funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, stabilite în Anexa nr. 6 la Hotărârea menționată *supra*.

20. Dispozițiile legale criticate reglementează îndatoririle funcționarului public care a beneficiat de un curs sau de un stagiu de formare profesională cu durata mai mare de 90 zile, în condițiile în care toate cheltuielile necesare pentru dezvoltarea profesională a acestuia au fost suportate de către autoritatea publică.

21. Curtea menționează că criticile referitoare la lipsa unui motiv pentru adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 sunt lipsite de fundament. Așa cum o arată și denumirea actului normativ și preambulul acestuia, Hotărârea Guvernului vine în scopul executării prevederilor Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

22. De asemenea, în privința criticilor referitoare la pretinsa încălcare a articolului 35 alin. (4) din Constituție, care prevede că învățământul de stat este gratuit, Curtea menționează că acesta nu este incident în cauză, deoarece gratuitatea este regula în sfera învățământului general obligatoriu, care include doar învățământul primar și gimnazial.

23. Cu privire la pretinsa încălcare a articolului 43 alin. (1) din Constituție, Curtea constată că aceste critici nu sunt fundamentate. Astfel, prevederile referitoare la încheierea unui angajament nu încalcă, prin conținutul lor, exercitarea dreptului la muncă și nu afectează nici libertatea alegerii profesiei sau a locului de muncă. Potrivit articolului 215 din Codul muncii, toate îndatoririle (obligația persoanei de a urma cursul de formare profesională în termenul stabilit de contractul respectiv; condițiile de retribuire a muncii pe durata formării profesionale continue; condițiile de acoperire (restituire) a cheltuielilor suportate de părți (de o parte) pe durata formării profesionale) trebuie să fie prevăzute într-un act adițional la contractul individual de muncă, asupra căruia părțile au convenit de comun acord. Acest acord nu afectează statutul și drepturile salariale dobândite anterior de funcționarul public. Totodată, acest acord se bazează pe rațiuni ce țin de interesul autorității publice, urmărind o mai eficientă funcționare a sa.

24. Astfel, Curtea reține că, în condițiile în care salariatul a beneficiat de un curs sau de un stagiu de formare profesională cu o durată mai mare de 90 de zile, acesta poate avea inițiativa încetării contractului individual

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 115G/2018
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A HOTĂRĂRII
GUVERNULUI NR. 201 DIN 11 MARTIE 2009 PRIVIND PUNEREA ÎN APLICARE A
PREVEDERILOR LEGII NR. 158 DIN 4 IULIE 2008 CU PRIVIRE LA FUNCȚIA
PUBLICĂ ȘI STATUTUL FUNCȚIONARULUI PUBLIC

de muncă, dar cu respectarea unei obligații asumate printr-un act adițional la contractul individual de muncă. Pentru nerespectarea obligațiilor asumate prin actul adițional, salariatul suportă consecințele prevăzute în acel contract, cu care a fost de acord înainte de începerea cursului sau a stagiului de formare profesională. Funcționarul public nu este obligat să rămână la același loc de muncă. Dacă nu-și respectă angajamentul luat prin actul adițional, poate fi obligat să-i restituie angajatorului cheltuielile suportate de acesta, proporțional cu perioada nelucrată. Prin urmare, Curtea reține că nu se poate susține o îngrădire a dreptului la muncă sau a libertății alegerii locului de muncă, consacrate de articolul 43 alin. (1) din Legea fundamentală.

25. Având în vedere caracterul general al textelor constituționale invocate și fără să existe o minimă motivare în sprijinul obiecției formulate, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, ridicată de către dl Gheorghe Sorici, parte în dosarul nr. 2-579/17, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

*Chișinău, 6 septembrie 2018
DCC nr. 97
Dosarul nr. 115g/2018*